

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann
Inatsisartut
/Her

Besvarelse af § 37 spørgsmål 171 fra Ruth Heilmann, om udligningsordningen.

26-08-2014
Sags nr. 2014-102921

Hermed fremsendes min besvarelse af stillede § 37 spørgsmål vedr. udligningsordningen.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1. Kan Naalakkersuisut oplyse om, hvilke udligningsordninger samt -principper man bruger til at fordele tilskud til de enkelte storkommuner, før og efter kommunesammenlægningen?**

Svar.

Den til og med 2014 gældende udligningsordning er udformet i 2002. Den blev tilpasset i 2009 som konsekvens af sammenlægningen af de tidligere 18 kommuner til de fire storkommuner.

Den konkrete udligning i medfør heraf sker mellem kommunerne. Ordningen indebærer en omfordeling af skatteindtægter. Skatteindtægterne har følgende tre kilder:

- 1) De personlige indkomster
- 2) Selskabers overskud og udlodning af udbytte
- 3) Den fælleskommunale ordning

Disse tre indtægtskilder bestemmer, hvor mange midler, der omfordeles fra år til år. Landsskatten indgår således ikke i den kommunale udligningsordning. Samlet set omfordeles der skatteindtægter for knap 0,5 mia. kr. årligt.

Konkret går skatteindtægterne ind i Skattestyrelsen, der foretager en foreløbig acontoudbetaling til kommunerne og dermed også en foreløbig udligning på baggrund af styrelsens forventninger til skatteindtægterne i det pågældende år. Dette reguleres så i det andet efterfølgende år på baggrund af de faktiske opgørelser af skatteindtægterne.

I det følgende beskrives udligningsprincipperne indenfor de tre typer af skatteindtægter samt fordelingen af bloktilskuddet.

Personskat

Indtægterne fra personskatter udlignes ved at opgøre den gennemsnitlige indkomstskat i Grønland og den tilsvarende gennemsnitlige indkomstskat i den enkelte kommune. De kommuner, der har en gennemsnitlig indkomstskat, der er lavere end landsgennemsnittet i Grønland, modtager fra udligningsordningen, mens de kommuner, der har en gennemsnitlig indkomstskat over landsgennemsnittet, bidrager til udligningsordningen.

En kommunens gennemsnitlige indkomstskat skal ligge mere end 10 % under landsgennemsnittet, før der modtages fra udligningen, og kommunen kan maksimalt modtage et tilskud, der løfter kommunens gennemsnitlige indkomstskat op til et niveau, der udgør 90 % af landsgennemsnittet. Der modtages således kun et tilskud, for den del af indkomstskatten, der ligger under 90 % af landsgennemsnittet.

Kommunerne har forskellige skatteprocenter. Indkomstgrundlaget, der anvendes i beregningen af udligningen er beregnet på baggrund af en kommuneskat på 20 procent, som er den lavest mulige trækprocent.

En kommune, der bidrager til udligningen, kan maksimalt bidrage, således at kommunens gennemsnitlige indkomstskat reduceres til et niveau svarende til 115 % af landsgennemsnittet. Der afleveres således kun et bidrag, for den del af indkomstskatten, der ligger udover 115 % af landsgennemsnittet.

Selskabs- og udbytteskat

Indtægterne fra selskabs- og udbytteskat udlignes på baggrund af kommunens befolkningstal korrigeret for kommunens forsørgerbyrde baseret på befolkningens alderssammensætning. Forsørgerbyrden beregnes som forholdet mellem:

- 1) antallet af kommunens borgere i aldersgruppen 0-17 årige og antal borgere på 65 år eller derover
- 2) antallet af kommunens borgere i aldersgruppen 18-64 årige

Kommuner med større forsørgerbyrde sammenlignet med de øvrige kommuner, vil modtage større tilskud end, hvad befolkningstallet alene ville berettige til, mens kommuner med en tilsvarende lavere forsørgerbyrde vil modtage et tilsvarende mindre tilskud end, hvad befolkningstallet ellers ville berettige til. For indtægter fra selskabs- og udbytteskatter udlignes 100 % mellem kommunerne.

Den fælleskommunale skat med en udskrivningsprocent på 6 %, udlignes ligeledes fuldt ud mellem kommunerne på baggrund af samme metode, som gælder for selskabs- og udbytteskat. Det vil sige på grundlag af befolkningstal og forsørgerbyrde baseret på befolkningens alderssammensætning. Provenuet beregnes som et glidende gennemsnit af foregående tre skatteår for at reducere udsving i det enkelte år. I 2013 fordeltes som fælleskommunal skat 482.085.000 kr. inklusiv reguleringer for tidligere år.

Bloktilskud

Bloktilskuddet udgør i 2014 knap 1,3 mia. kr., der fordeles som angivet i nedenstående. Tallene er i angivet i 1.000 kr.

Der er derudover en bloktilskudsfordeling på en række områder, der ikke følger den generelle model, men er fastsat for sig.

- Fordelingen af bloktilskuddet til kloakreovering (2 % af det samlede bloktilskud) er aftalt særskilt, og aftalen udløber med udgangen af 2014. Fordelingen er baseret på en vurdering af kloakkernes tilstand ved overtagelsen af kloakreoveringen.
- Fordelingsnøglen ift. bloktilskuddet på handicapområdet (25 % af det samlede bloktilskud) er fastsat af den aftale, der blev indgået i forbindelse med udlægningen af området til kommunerne, og reguleres med udviklingen i det relative befolkningstal kommunerne i mellem.
- Fordelingen af bloktilskud til VSP og PPR (6 % af det samlede bloktilskud) er beregnet på baggrund af de anvendte midler til området i de forskellige kommuner ved udlægningen.
- Reduktionen af bloktilskuddet i forbindelse med skatteomlægningen (-2 % ift. det samlede bloktilskud) varierer fra år til år. Der er taget udgangspunkt i, hvordan de enkelte kommuner påvirkes af omlægning på baggrund af sammensætningen af deres skatteindtægter. Variationen fra år til år skyldes bl.a. ændrede regler for straksafskrivning og fradrag for renteudgifter.
- Herudover blev 20 mio. kr. i behandlingen af bloktilskuddet for 2014 omfordelt fra Kommuneqarfik Sermersooq til Kommune Kujalleq (8 mio. kr.) og Qaasuitsup Kommunua (12 mio. kr.).

2. Hvad er Naalakkersuisut's holdning, i forhold til at bibeholde de nuværende fordelingsnøgler ved tilskud til kommunerne?

Svar.

Den forhenværende model var ikke holdbar. Den forhenværende udligningsordning udligner ikke 100 % mellem kommunerne. Det betyder, at der opstår en strukturel økonomisk skævhed mellem kommunerne. Kommune Kujalleq og Qaasuitsup Kommunua får således et strukturelt underskud, da det faktiske udgiftsbehov er større end den faktiske indtægt fra udligningen.

Konsekvensen er en skattedrivende effekt for at skaffe de indtægter som mangler. Det omvendte gør sig gældende i Qeqqata Kommunua og Kommuneqarfik Sermersooq. Her er indtægterne større end udgiftsbehovet. Dette kan få en udgiftsdrivende effekt på at gøre udgiftsrammen større.

Derfor har Naalakkersuisut sammen med kommunerne søgt at nå til enighed om modellen for en ny udligningsordning for 2015. Kommunerne har været meget uenige om

den konkrete udformning, hvor Naalakkersuisut i den sidste ende har måttet træffe afgørelse i sagen og vedtaget en ny midlertidig udlignings- og bloktilskudsmodel for 2015.

Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender vil i den kommende tid arbejde på at sikre et bedre datagrundlag sammen med kommunerne, Kanukoka og Grønlands Statistik, som kan bane vejen for en mere permanent model gældende for 2016. Målet er, at denne model får flere parametre, der bygger på et bedre datagrundlag, end det har været muligt i den midlertidige model for 2015.

- 3. Jeg ønsker, ligeledes at spørge Naalakkersuisut om, de har planer om at fremkomme med en redegørelse omkring udligning, af tilskud kommunerne til efterårsamlingen? Fordi en redegørelse er ønskelig.**

Svar.

Inatsisartuts Finans- og Skatteudvalg er 21. august blevet orienteret om Naalakkersuisuts beslutning af 20. august 2014.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsoq